

JOTUN

Jotun verner verdier

JOTUN | 2011

JOTUN OG REGNSKAPENE FOR 2011

OVERGANG TIL NYTT REGNSKAPSSPRÅK, IFRS

Jotun har gjennom årene utviklet seg til å bli et internasjonalt konsern, og ved fjorårets slutt hadde konsernet (inklusive felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper) 74 selskaper i 43 land, og 39 fabrikker fordelt på alle kontinenter.

Konsernet har til nå rapportert regnskapene etter Norsk regnskapsskikk (NGAAP), men med Jotuns internasjonale utbredelse er denne standarden krevende å forstå i utlandet.

Med økt globalisering har et globalt anerkjent regnskapsspråk, International Financial Reporting Standards (IFRS), vokst frem og blitt etablert som en felles standard blant store norske og internasjonale selskaper.

Jotun har behov for å kommunisere gjennom internasjonalt aksepterte standarder, og konsernet ser klare fordeler med et slikt felles regnskapsspråk. Det gjør det lettere å sammenlikne Jotun med andre selskaper, samt for banker, forsikringselskaper, samarbeidspartnere og kunder over hele verden å forstå Jotuns regnskaper godt. Konsernet har derfor valgt å innføre IFRS i regnskapsrapporteringen fra og med 2011. Av samme grunn utarbeides konsernets regnskapsrapportering kun på engelsk.

Hva er IFRS?

IFRS er en internasjonal regnskapsstandard som har likhetstrekk til god norsk regnskapsskikk. IFRS regelverket er betydelig mer omfattende, og gir på mange områder mindre

rom for tolkningsforskjeller av regnskaper og regnskapsposter enn det norsk regnskapsskikk gir. Videre er IFRS mer orientert mot balansen og virkelige verdier.

Hvordan gjøres overgangen til IFRS?

Overgangen til IFRS er gjort i samarbeid med eksterne rådgivere. Det lages et stort og fyldig noteverk til årsrapporten (Annual Report) for blant annet å forklare effektene av regnskapsomleggingen i mer detalj.

Overgangen innebærer at tall per 31.12.2009 og 2010 er omarbeidet til de nye standardene for å ha sammenliknbare tall til 2011 regnskapet. Det vil si at tallene som er kjent fra årsrapporten i 2010 ikke er direkte sammenliknbare med dem som vil fremkomme i årsrapporten for 2011.

Hvordan påvirker IFRS Jotun?

IFRS-overgangen har ingen påvirkning på Jotuns forretningsdrift som sådan, men det har betydning for hvordan resultatene fra forretningsdriften beskrives. IFRS påvirker i begrenset grad resultatet, og omleggingen betyr ingenting for selskapets kontantstrøm.

Den største effekten denne overgangen får i forhold til tidligere år, er at selskaper der Jotun ikke alene har bestemmende innflytelse blir konsolidert inn ved at resultatandelen blir rapportert på én linje i konsernregnskapet. Dette gjør at omsetningen i konsernet vises med et vesentlig lavere beløp. For nærmere forklaring av effektene, se årsrapporten for 2011 (Annual Report); note 23.

UTDRAG FRA ÅRSREGNSKAPENE FOR 2011

ØKONOMISKE FORHOLD I 2011

Konsernets driftsinntekter var på NOK 10 659 millioner i 2011, sammenliknet med NOK 9 767 millioner i 2010. Selskapets langsiktige veksttrend fortsatte i 2011 med økt salg i de fleste segmenter og divisjoner, hovedsakelig som følge av bedre markeder i deler av Asia og Midtøsten. Markedene i Midtøsten ble imidlertid påvirket av politisk og sosial uro, og europeiske markeder hadde svak økonomisk vekst. Til tross for en rekke uventede hendelser i verdensøkonomien har Jotuns forretningsmodell vist seg å være robust.

Konsernet oppnådde et resultat for året på NOK 634 millioner, sammenliknet med NOK 861 millioner i 2010. Konsernets driftsresultat var på NOK 956 millioner, sammenliknet med NOK 1 240 millioner i 2010. Jotuns resultatandel i felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper var på totalt NOK 265 millioner, mot NOK 323 millioner i 2010, og er bokført på én linje under drift i det konsoliderte resultatregnskapet. Netto finanskostnader var på totalt NOK 63 millioner, og overskudd før skatt utgjorde NOK 893 millioner. Jotuns virksomheter er underlagt vanlig selskapsskatt i de landene der konsernet driver. Skattekostnaden var på NOK 259 millioner for 2011 og utgjør dermed en gjennomsnittlig skattesats på 29 prosent, som er litt opp fra året før.

Den sterke etterspørselen etter råvarer fortsatte i 2011, og førte til mangel på viktige råvarer, lengre leveringstider og hyppige prisøkninger. For konsernet steg varekostnaden med 16 prosent sammenliknet med året før. Bruttomarginen fortsatte nedgangen, selv om prisene på enkelte råvarer flatet ut i løpet av den siste delen av året. Det ble foretatt forbedringstiltak i de fleste produktsegmenter, men dette var ikke nok til å opprettholde marginen fra året før. Omtrent midt i året bedret situasjonen seg som følge av større hendelser som turbulens i eurosonen, Kinas innskjerpede pengepolitikk for å bremse inflasjonen, samt fortsatt lav vekst i USA.

INVESTERINGER, FINANSIELLE OG ANDRE FORHOLD

Jotun økte investeringene i materielle driftsmidler i 2011 til NOK 796 millioner fra NOK 512 millioner i 2010, og noen av de viktigste prosjektene i løpet av året var:

- Ny produksjonsstruktur og bygging av ny fabrikk i Sandefjord
- Ny fabrikk i Malaysia
- Pågående bygging av nye fabrikker og bygninger i Kina og USA
- Utvidelse av fabrikk i Storbritannia
- Kjøp av eiendom i Russland og Indonesia til nye fabrikker

Salgsveksten resulterte også i mer bundet arbeidskapital, som igjen førte til en økning i konsernets nettogjeld. Netto rentebærende gjeld økte fra en netto kontantbeholdning på NOK 24 millioner ved utgangen av år 2010 til en nettogjeld på NOK 837 millioner ved årsslutt i 2011.

Konsernets egenkapitalandel var på 55 prosent ved utgangen av året, mot 60 prosent året før. Nedgangen i egenkapitalandelen skyldes økte investeringer i fabrikker og økende driftskapital. Konsernet har en stabil økonomisk posisjon.

Styret foreslår utdeling av et aksjeutbytte på NOK 1 500 per aksje for regnskapsåret 2011, til sammen NOK 513 millioner. Dette vil i henhold til IFRS ikke bli belastet egenkapitalen før det er endelig vedtatt i 2012.

Kontantstrøm fra drift utgjorde for 2011 NOK 303 millioner mot NOK 704 millioner i 2010. Forskjellen sammenliknet med 2010 skyldes lavere driftsresultat og økt arbeidskapital knyttet til veksten i driftsinntektene.

Ved utgangen av 2011 hadde Jotun 6 013 fulltidsansatte i pågående virksomhet i Jotun A/S og konsernets datterselskaper, mot 5 577 ansatte ved utgangen av 2010. I tillegg var det 2 283 ansatte i felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper. Økningen i den samlede arbeidsstyrken har hovedsakelig vært i Asia, der veksten i forretningsvirksomhet er høyere.

DIVISJONER

Konsernet har fire divisjoner – Dekorativ, Coatings, Paints og Powder Coatings.

Jotun Dekorativ

Dekorativ-divisjonen har segmentansvar for Jotuns dekorative virksomheter som maling-, beis- og lakkprodukter til håndverks- og «gjør det selv»-markedet i Skandinavia. Divisjonen omfatter de dekorative virksomhetene av Jotun A/S samt Jotun Danmark A/S, Jotun Sverige AB og Scanox AS.

Jotun styrket posisjonen sin i Skandinavia med en stabil salgsvekst i 2011. Det er iverksatt interne programmer for å øke marginene og lønnsomheten.

De etablerte markedene i Norge, Sverige og Danmark kjennetegnes av stadig mer krevende kunder og et sammensatt og svært konkurranseutsatt miljø. Jotuns posisjon i Sverige er blitt styrket det siste året. Jotuns resultat i Danmark ble etterhvert tilfredsstillende etter å ha gjennomgått et omfattende forbedringsprogram. I Norge er Jotun markedsleder med sterke merkevarer i både forbrukermarkedet og det profesjonelle markedet.

Jotun forsøker kontinuerlig å forbedre kundens opplevelse av Jotun og Jotuns produkter. Dette gjøres ved å samarbeide tett med forhandlere og kjedebutikker om å ha konsepter og utstyr i butikkene. Divisjonen har også investert i mer brukervennlig, nettbasert programvare for Multicolor-maskiner. Innovasjon og lansering av nye produkter er helt avgjørende for å styrke Jotuns posisjon og kunne hevde seg mot lokale produkter i markedet. Det ble lansert en rekke nye produkter i 2011, slik som Lady Pure Color, som tilførte Lady-serien et produkt av høy kvalitet med nye egenskaper.

Jotuns produksjonsstruktur i Skandinavia har vært en utfordring. I 2011 er det blitt bygd en ny og moderne fabrikk i Sandefjord som forventes å være i drift fra tidlig i 2012. Fabrikken vil inneholde en rekke automatiserte systemer som skal forbedre sikkerhet, tilføre fleksibilitet til prosessene og dermed øke produktiviteten.

Jotun Coatings

Coatings-divisjonen har globalt segment-ansvar for maling til skipsfart og industri. Ansvaret omfatter også dekorativ maling i enkelte markeder i Europa samt utvalgte markeder i Asia.

Divisjonens resultat var tilfredsstillende som følge av vekst i både Marine- og Protective-segmentene 2011. Resultatet ble imidlertid påvirket av lave marginer som hovedsakelig skyldtes råvaresituasjonen. I likhet med de andre divisjonene er det blitt iverksatt en rekke tiltak for å bedre lønnsomheten.

Det er forventet at Marine-markedet fortsatt vil møte utfordringer i årene fremover, og Jotuns fokus ligger på produktutvikling, i tillegg til å flytte ressurser fra nybyggsegmentet for å få bedre innpass i reparasjons- og vedlikeholdsmarkedet. Dette vil styrke Jotuns markedsposisjon siden antallet skip i verdensflåten aldri har vært høyere. Jotun vil fortsatt fokusere på å være den foretrukne leverandøren til rederier. Key Account programmer i tillegg til nye og innovative produkter samt konsepter er viktige tiltak for å oppnå dette. Et eksempel på sistnevnte er Hull Performance-konseptet, som gjør det mulig å dokumentere hvordan kvalitetsmaling reduserer drivstoff-forbruk og tilhørende karbonutslipp.

Protective-segmentet opplevde en betydelig vekst i 2011, spesielt innen offshoremarkedet. Selskapet forventer økt vekst også i årene som kommer, og segmentet har gode muligheter til å få større innpass i nye industrier, slik som gruvedrift og fornybar energi. Jotun lanserte Jotamastic 90 i 2011 som sammen med andre innovasjoner og programmer vil styrke Jotuns arbeid for å innta en ledende posisjon i utvalgte markeder.

Jotun har en god posisjon i ulike regioner og markeder, hvilket gjør konsernet mindre utsatt for økonomisk turbulens og nedgang innen skipsfart. Divisjonen har vist at den kan tilpasse seg ulike økonomiske forhold, i tillegg til at den er godt posisjonert til å sikre fremtidig vekst i tråd med konsernets overordnede strategi.

Jotun Paints

Paints-divisjonen har segmentansvar for dekorativ maling i markeder utenfor Skandina- via/Nord-Europa. I tillegg omfatter ansvaret maling til skipsfart og industri innen markedene i Midtøsten og Sørøst-Asia.

Jotun Paints fortsatte sin langsiktige vekst-trend med positiv utvikling i både salgsverdi og volum i 2011. Regional- og segment-mangfold gjorde det mulig for divisjonen å levere

enda bedre resultater til tross for politisk uro og lav vekst i mange av divisjonens viktigste markeder i Midtøsten og Nord-Afrika. I land som Jemen, Libya, Syria og Jordan var det svært vanskelige forhold i 2011.

Divisjonens marginer har vært under press, og det ble iverksatt tiltak i hele organisa-sjonen for å stanse den negative effekten av økte råvarepriser.

Jotun er fortsatt markedsleder i Midtøsten, og jobber for å styrke posisjonen i Sørøst-Asia i både eksisterende og nye markeder. Divisjonen lanserte Lady Effects i Midt-østen og Strax Easy Clean i Sør-Asia i 2011, som ble et godt tilskudd i Jotuns allerede innholdsrike produktutvalg. Majestic Eco-Health og Jotashield Extreme ble innført i flere land i Sørøst-Asia i løpet av 2011. En effektiv produksjons- og forsyningsstruktur er helt avgjørende for en ledende aktør på markedet, og divisjonen fortsetter å investere i oppgradering og nye anlegg for å møte kapasitetssetterspørselen i vekstmarkeder. Et nytt og moderne produksjonsanlegg ble åpnet i Nilai i Malaysia i 2011.

Divisjonen har fokus på å gå inn i nye markeder i tråd med konsernets strategi om organisk vekst. Divisjonen vil for eksempel utvikle salg i land der økonomisk stabilitet har skapt et økende behov for maling. I 2011 gikk Jotun i gang med å utvide i nye markeder som Laos, Kambodsja og Pakistan.

Divisjonen har vist at den kan skape vekst selv under vanskelige omstendigheter. Jotun forventer at divisjonens sterke vekst de siste årene vil fortsette fremover.

Jotun Powder Coatings

Divisjonen Jotun Powder Coatings har globalt ansvar for funksjonelle pulverlakk til industriell korrosjonsbeskyttelse og overflatebehandling.

Divisjonens veksttrend fortsatte i 2011 med generell forbedring av både salgsverdi og volum. Resultatet for 2011 ble påvirket av uro i Midtøsten, den vanskelige situasjonen i Europa, samt råvarepriser.

Det finnes store muligheter i Asia, og divi-sjonen gikk inn i det kinesiske markedet i 2011. Et nytt produksjonsanlegg er under oppføring i Kina, og forventes å være i drift fra 2012. Vekst har ført til et behov for økt produksjonskapasitet også andre steder, og det er iverksatt tiltak for å imøtekomme dette behovet. Forsyningssituasjonen i Europa er under evaluering for å forbedre strukturen og oppnå optimal effektivitet.

Divisjonen satser på innovasjon og utvikling av konsepter for å imøtekomme behov fra kre-vende kunder innen høykvalitetsmarkedet. I 2011 lanserte divisjonen produktserien Guard, som gjør at kundene kan dekke flere overflater med mindre pulverlakk. Det er også lansert nye produkter som herder ved lavere tempera-turer, som gir et forsprang når det gjelder reduserte energikostnader og mindre karbon-fotavtrykk for kundene. Miljøaspektet er en økende bekymring, og siden pulverlakk er ikke inneholder flyktige organiske forbindelser, tilbyr divisjonen et alternativ til våt maling.

Gjennom et regionalt mangfold, en omfat-tende segmentering av divisjonens produkter sammen med forbedrede programmer samt lansering av innovative løsninger til kundene er divisjonen godt posisjonert til å vokse med de enorme mulighetene som finnes i årene fremover.

UTSIKTER

Jotun har vist at konsernet evner å tilpasse seg utfordrende markedsforhold gjennom en differansiert tilnærming til regioner og seg-menter. Dette gjør Jotun i stand til å fortsette sin ambisiøse vekststrategi som byr på både utfordringer og muligheter for konsernet.

Effektiv drift og produksjonskapasitet er helt avgjørende, og det er iverksatt et omfattende investeringsprogram i nye og eksisterende markeder. I 2011 åpnet Jotun nye anlegg i Malaysia og Singapore, og fortsatte en rekke andre byggeprosjekter i Norge, Kina, Brasil, Russland og USA.

Høye priser på råvarer vil trolig fortsatt presse marginene, og en forventet nedgang i Marine-markedet vil påvirke resultatet fremover. Selskapet har iverksatt kortsiktige tiltak for å håndtere dette og vil fortsette å øke effektiviteten i hele organisasjonen samt redusere kostnadene.

Jotuns differansierte tilnærming til ulike mar-keder bidrar til å dempe risikoen. Konsernets tilstedeværelse i høyvekstland som Kina, India, Brasil og Russland vil trolig kompen-sere for lavere vekst i mer etablerte markeder.

Jotun er godt posisjonert til å fortsette sin langsiktige veksttrend, til tross for utfordrin-ger i verdensøkonomien. Konsernet har en solid forretningsmodell med tilstedeværelse i viktige regioner og segmenter, og et godt finansielt fundament som muliggjør ytterligere investeringer i tråd med strategien om organisk vekst i nye og eksisterende markeder.

ÅRSRESULTAT 2011

RESULTATREGNSKAP JOTUN KONSERN

	2011	2010
<i>(Beløp i hele tusen NOK)</i>		
DRIFTSINNEKTER	10 658 991	9 767 290
Resultat fra felleskontrollerte og tilknyttede selskaper	265 002	323 458
Varekostnad	−6 220 856	−5 366 042
Lønnskostnad	−1 674 822	−1 530 335
Andre driftskostnader	−1 825 061	−1 693 374
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler	−247 573	−261 123
Driftsresultat	955 680	1 239 874
Finansinntekter	99 455	54 072
Finanskostnader	−162 180	−94 930
Resultat før skattekostnad	892 955	1 199 016
Skattekostnad	−258 650	−337 815
Årsresultat	634 305	861 201

BALANSE JOTUN KONSERN

(Beløp i hele tusen NOK)	31.12.2011	31.12.2010
EIENDELER		
Langsiktige eiendeler		
Utsatt skattefordel	142 755	111 031
Andre immaterielle eiendeler	138 318	65 685
Varige driftsmidler	2 331 819	1 818 204
Investeringer i felleskontrollerte og tilknyttede selskaper	945 912	851 893
Andre investeringer	8 248	15 939
Pensjonsmidler	6 214	21 544
Finansielle instrumenter	0	14 601
Andre langsiktige fordringer	168 890	138 157
Sum langsiktige eiendeler	3 742 157	3 037 055
Kortsiktige eiendeler		
Varelager	1 839 452	1 498 089
Kundefordringer og andre fordringer	2 940 537	2 483 887
Kontanter og kontantekvivalenter	617 923	716 552
Sum kortsiktige eiendeler	5 397 912	4 698 528
SUM EIENDELER	9 140 069	7 735 582
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
Aksjekapital	102 600	102 600
Annen egenkapital	4 846 891	4 477 723
Minoritetsinteresser	78 411	85 501
Sum egenkapital	5 027 902	4 665 824
Langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelser	173 090	160 820
Utsatt skatt	14 106	9 492
Andre avsetninger for forpliktelser	155 823	107 958
Rentebærende gjeld	4 067	10 783
Rentefri gjeld	28 415	19 843
Sum langsiktig gjeld	375 500	308 896
Kortsiktig gjeld		
Rentebærende gjeld	1 451 219	682 248
Annen kortsiktig gjeld	2 285 448	2 078 613
Sum kortsiktig gjeld	3 736 668	2 760 861
Sum gjeld	4 112 167	3 069 757
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	9 140 069	7 735 582

KONTANTSTRØMOPPSTILLING JOTUN KONSERN

(Beløp i hele tusen NOK)	2011	2010
Resultat før skattekostnad	892 955	1 199 016
Resultat fra felleskontrollerte og tilknyttede selskaper	-265 002	-323 458
Mottatte utbytter fra felleskontrollerte og tilknyttede selskaper	226 269	264 802
Betalte skatter	-177 802	-111 223
Gevinst ved salg av driftsmidler	8 734	3 728
Av- og nedskrivninger	247 573	261 123
Endring netto driftskapital	-582 598	-484 388
Endring avsetninger for forpliktelser	-46 793	-105 180
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	303 336	704 420
Innbetalinger ved salg av driftsmidler	7 033	10 516
Investeringer	-867 024	-552 201
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-859 991	-541 685
Innbetalinger ved opptak av ny gjeld	937 139	313 213
Nedbetaling av gjeld	-167 615	-158 853
Utbetaling av utbytte	-256 500	-225 720
Utbetaling av utbytte til minoritetsinteresser	-41 781	-46 644
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	471 243	-118 004
Nettoeffekt valutaomregning	-13 217	-9 744
Endring i kontanter og kontantekvivalenter	-85 412	44 731
Kontanter og kontantekvivalenter i begynnelsen av perioden	716 552	681 565
Kontanter og kontantekvivalenter pr 31.12.2011	617 923	716 552

